

2023-03-01

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN 2023-00001

Dnr KFKS 2022-01201

Motion, Omfältsbelysning vid otrygga park-, gång- och cykelvägar

Inkom den 15 december 2022 av Gunnel Nyman Gräff m.fl. (S)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett aktivt arbete med trygghet genom belysningsåtgärder i kommunen samt avslår motionens förslaget om omfältsbelysning då de andra metoder som förordas i tjänsteskrivelsen ger samma effekt till en lägre kostnad. Motionen är därmed besvarad.

Sammanfattning

Enligt förslaget bör Nacka installera omfältsbelysning vid park-, gång- och cykelvägar som upplevs otrygga för att ge ökad trygghet och bidra till upplevelse av förbättrad visuell komfort, visuell orienterbarhet, belysningskvalitet och estetiska värden. Motionen yrkar att natur- och trafiknämnden tar fram förslag på lämpliga park-, gång- och cykelvägar där omfältsbelysning kan tillämpas samt tar fram underlag för beslut om installation av omfältsbelysning på lämpliga platser.

Nacka kommun arbetar kontinuerligt med trygghet i offentliga rum såsom parker och gång och cykelvägar. Den extra satsning på trygghet som kommunfullmäktige (KF) tog beslut om 2021 till 2023 används för medborgardialog och samarbete med kommunens trygghetssamordnare samt genomförande av åtgärder för ökad trygghet.

Det finns flera tekniker för att skapa trygghet genom belysning. Av dessa förordar natur- och trafiknämnden rundstrålande teknik eller förtätning av stolpar framför omfältsbelysning med hjälp av spotlights eftersom det ger trygghet till en lägre kostnad.

Stråk där någon av föreslagna metoder eventuellt skulle kunna användas i Centrala parken i Orminge och vid den lekplats i parken som ligger i anslutning till ett litet skogsparti.

Förslagen i motionen

Enligt förslaget bör Nacka installera omfåltsbelysning vid park-, gång- och cykelvägar som upplevs otrygga. Denna relativt nya belysningsteknik ska, enligt de studier som motionen hänvisar till, ge ökad trygghet och bidra till upplevelse av förbättrad visuell komfort, visuell orienterbarhet, belysningskvalitet och estetiska värden. Motionen yrkar att natur- och trafiknämnden tar fram förslag på lämpliga park-, gång- och cykelvägar där omfåltsbelysning kan tillämpas samt tar fram underlag för beslut om installation av omfåltsbelysning på lämpliga platser.

Enhetens utredning och bedömning

Ärendets handläggning

Motionen har remitterats till natur- och trafiknämnden och kommunstyrelsen (KS) som hanterar ärendet utifrån sina ansvarsområdet. Ärendet sammanställs sedan i en kapp till kommunstyrelsens trygghetsutskott (KSTU) innan den går upp för beslut i KF.

Bakgrund

Nacka kommun arbetar kontinuerligt med trygghet i offentliga rum såsom parker och gång och cykelvägar. Den extra satsning som KF tog beslut om 2021 till 2023 har resulterat i en halvtidstjänst som är dedikerad för att göra Nacka tryggare för medborgarna. I det arbetet ingår att identifiera otrygga platser genom medborgardialog och samarbete med kommunens trygghetssamordnare samt att genomföra åtgärder som leder till ökad trygghet. Ett sådant projekt är tillkommande belysning på ett gångstråk samt en lekplats i Älta.

Tekniska lösningar

Det finns flera tekniker för att skapa trygghet.

- Omfåltsbelysning där befintliga stolpar utrustas med en eller två spotlights som riktas ut i periferin mot valda platser.
- Rundstrålande teknik där befintliga stolpar utrustas med en armatur som skickar ljuset lika långt åt alla håll och på så sätt lyser upp omgivningen.
- Tätt stolpplacering för en jämnare ljusbild.

Val av metod

Det finns inte en lösning som är optimal, utan varje plats måste få en anpassad lösning som är bäst för just den platsens behov. Den metod som används behöver vara driftsäker och ge maximalt värde för skattepengarna. Belysning som ger ljus till omgivande park eller naturmark kan påverka djurlivet på ett negativt sätt. Det är därför mest lämplig vid huvudstråk där många rör sig så att ett avkall på naturvärdena kan övervägas.

Den föreslagna lösningen i motionen, omfältsbelysning, kräver extra utrustning för att kunna kopplas ihop med det framtida styrsystemet. Enheten offentlig utemiljö förordar därför metoder där befintliga stolpar kan återanvändas och där den fasta armaturen används det vill säga rundstrålande teknik eller en förtätning av stolpar. På så sätt kan samma styrsystem användas för all gatubelysning vilket ger bra driftsäkerhet och håller nere driftkostnaderna. Effekten med dessa metoder blir annorlunda mot omfältsbelysningens spotlights men lika trygghetsskapande. Ur skadegörelsesynpunkt är det även att föredra då utskjutande armatur är lättare att förstöra.

Stråk där någon av föreslagna metoder eventuellt skulle kunna användas i Centrala parken i Orminge och vid den lekplats i parken som ligger i anslutning till ett litet skogsparti.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser då detta redan ingår i enhetens uppdrag.

Konsekvenser för barn

Inga konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2023-03-01

Bilaga Motion, Omfältsbelysning vid otrygga park-, gång- och cykelvägar (S)

Per Strandberg
Enhetschef
Enheten offentlig utemiljö

Niklas Gripenstam
Belysningsförvaltare
Enheten offentlig utemiljö